
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

14 april 2021

Plats och tid Ordförande - Ösel, Rådhuset Visborg, ledamöter distans, 14 april 2021, klockan 09.00–15.00

Närvarande

Beslutande	Ersättare
Eva Nypelius (C), ordförande	Ola Björkqvist (KD)
Jesper Skalberg Karlsson (M), 1:e vice ordförande	Lisbeth Bokelund (MP)
Meit Fohlin (S), 2:e vice ordförande	
Stefan Nypelius (C)	
Simon Härenstam (L)	
Filip Reinhag (S)	
Thomas Gustafson (V), tjug ersättare	

Övriga Peter Lindvall, regiondirektör, RSF, Anna Malm, stadssekreterare, RSF, Nanna Sörling, upphandlingschef, RSF, § 83, Rolf Andersson, försörjningschef, UAF, § 83, Jyrki Vainio, enhetschef, TKF, § 83, Anna Hellerstedt, upphandlingskonsult, § 83, Julianna Olofsson, upphandlingskonsult, § 83, Anna Derwinger Hallberg, strateg, RSF, § 86, Maria Amér, smittskyddsläkare, HSF, § 106, Christine Senter, vaccinsamordnare, RSF, § 107, Jonas Nilsson, eko-strateg, RSF, § 96

Utsedd att justera Filip Reinhag

Justeringens plats och tid Rådhuset Visborg 21 april 2021

Paragrafer § 83-108

Omedelbart justerade

Underskrifter

.....
Sekreterare Anna Malm

.....
Ordförande Eva Nypelius

.....
Justerande Filip Reinhag

Register

RS AU § 83	Upphandling av skolskjuts och allmän linjelagd kollektivtrafik 2023-	5
RS AU § 84	Investeringsplan 2022-2032	6
RS AU § 85	Årsredovisning 2020 för Region Gotlands förvaltade stiftelser	7
RS AU § 86	Delaktighet och medborgardialog i Region Gotland	8
RS AU § 87	Verksamhetsstöd 2021 för sociala föreningar	10
RS AU § 88	Måltidsverksamhet vid vårdcentralen Norr, Korpens café och restaurang	12
RS AU § 89	Målbild God och Nära vård	13
RS AU § 90	Färdplan God och Nära vård	14
RS AU § 91	Allmänna bestämmelser för användande av Region Gotlands allmänna dricksvatten- och avloppsanläggning (ABVA)	16
RS AU § 92	Revidering av avfallsföreskrifter	18
RS AU § 93	Revisionsrapport. Granskning av de nationella invånartjänsterna 1177	19
RS AU § 94	Revisionsrapport. Förebyggande arbete med att förhindra mutor 2020	21
RS AU § 95	Återlämnande av bankgaranti Västerhejde Bjärs 2:1	25
RS AU § 96	Samråd om vattenförvaltning 2021-2027	27
RS AU § 97	Remiss. Uppdatering av åtgärdsprogram för havsmiljön	29
RS AU § 98	Remiss. Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen, SOU 2020:73	31
RS AU § 99	Remiss. Tillfälligt statsbidrag till vissa kommuner och regioner för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans	32
RS AU § 100	Motion. Samordnad livsmedelsdistribution	33
RS AU § 101	Motion. Hemmasittarteam	36
RS AU § 102	Motion. Föräldrautbildning till nya och blivande föräldrar	37
RS AU § 103	Medborgarförslag. Överbliven mat från skolans lunch	39
RS AU § 104	Medborgarförslag. Vimplar på ringmuren för ett vackrare och mer välkomnande Visby	41
RS AU § 105	Information. Nytt kollektivavtalsområde Hamnavdelningen TKF	43
RS AU § 106	Information Corona covid-19	44
RS AU § 107	Remiss. Tillgängliga stränder - ett mer differentierat strandskydd	45
RS AU § 108	Remiss. Utpekande av riksintressen 2021	46

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2021-04-14
Datum då anslaget sätts upp	2021-04-21
Anslaget får tas ned tidigast	2021-05-13
Förvaringsplats för protokollet	Regionstyrelseförvaltningen

Underskrift

.....
Rosita Siggelin

RS AU § 83 **Upphandling av skolskjuts och allmän
linjelagd kollektivtrafik 2023-**

RS 2019/565

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.
-

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 84 Investeringsplan 2022-2032

RS 2020/1688

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen mottages.

Regionfullmäktige tog i november 2018 beslut om en förändrad investeringsprocess. Som en del av denna ska nämnden i februari lämna en skriftlig investeringsplan för en tidsperiod på tio år. Motivet till detta är att ge en bild av regionens kommande behov baserat på den demografiska utvecklingen och övriga förändringar i omvärlden. Planen ligger med som ett underlag till den fortsatta hanteringen av strategisk plan och budget.

Nämndernas investeringsbehov ska framförallt beskrivas utifrån utveckling av kärnverksamheten inom den skattefinansierade delen. Även taxefinansierad verksamhets behov framåt beskrivs, men där finns det också planer som styr och som är beslutade i annan ordning. Utgångsläget för planen är den demografiska utvecklingen, nuvarande investeringsbudget och -plan samt kompletteringsbudget.

Nämndernas investeringsbehov är omfattande kommande år. I den skattefinansierade verksamheten bedöms stora investeringar krävas i grundskola, förskola samt äldreomsorg. Det pågår flera stora utredningar om lokalbehovet på Visby lasarett och i primärvården. Sannolikt kommer stora investeringar krävas även i sjukvårdslokaler framåt. Det finns ett inriktningsbeslut om att påbörja byggandet av en simhall före 2025. I den taxefinansierade verksamheten finns stora behov av VA investeringar för att säkra Gotlands vattenförsörjning men även för att reinvestera i de befintliga anläggningarna och förnya ledningsnätet.

Investeringsbudget inklusive kompletteringsbudget för 2021 är beslutad till 866 mnkr och 2022 till 487 miljoner kr. Nya lokalbehov för 2022 -2024 har redan nu kostnadsberäknats och identifierats av framförallt barn- och utbildningsnämnden.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-16

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 85 Årsredovisning 2020 för Region Gotlands
förvaltade stiftelser**

RS 2021/293

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Upprättade årsredovisningar för räkenskapsåret 2020 avseende samtliga stiftelser med anknuten förvaltning godkänns.
- Regionstyrelsens ordförande Eva Nypelius utses att underteckna respektive stiftelses årsredovisning.

Regionstyrelsens förvaltning har upprättat årsredovisningar för 2020 för samtliga stiftelser som har så kallad anknuten förvaltning.

Sammanlagt omfattar den anknutna förvaltningen 11 stycken särförvaltade och 4 stycken samförvaltade donationsstiftelser.

När en stiftelse har så kallad anknuten förvaltning är utgångspunkten att det högsta beslutande organet för förvaltningen i princip ska besluta om årsredovisningen och att samtliga ledamöter i detta organ ska underteckna årsredovisningen. Det högsta beslutande organet i detta fall är regionstyrelsen. Om förvaltaren har ett stort antal stiftelser kan andra rutiner behövas. I sådana fall godtar länsstyrelsen att det högsta beslutande organet för stiftelserna i protokoll godkänner årsredovisningarna för de förvaltade stiftelserna samt att ett särskilt uppdrag lämnas åt viss person att underteckna respektive stiftelses årsredovisning.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsens ordförande utses att underteckna årsredovisningarna för samtliga förvaltade stiftelser.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-02-24

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 86 Delaktighet och medborgardialog i Region Gotland

RS 2021/117

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Regeringen i Strategin för demokratiutveckling (2018) tillsammans med EU i European democracy action plan (2020) pekar ut flera hot mot demokratin som vi tillsammans behöver beakta både internationellt, nationellt och lokalt. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har av regeringen två särskilda uppdrag inom området demokrati 1) säkerhet för förtroendevalda och 2) delaktighet och medborgardialoger. I tjänsteskrivelsen beskrivs arbetet i Region Gotland inom demokratiuppdragets ansvar och särskilt området delaktighet via dialoger lyfts fram som strategiskt. Regionstyrelseförvaltningen föreslås få i uppdrag att införa medborgardialog som en systematisk del i ärendeprocessen och styrprocessen, återkomma med uppföljning av arbetet med medborgarförslag samt uppföljning av barn och ungas delaktighet och inflytande i politiska ärenden och beslut såsom beskrivs i tjänsteskrivelsen. Uppdraget avseende principer för medborgardialog förutsätter nära samarbete med en referensgrupp av förtroendevalda i Region Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det föreslagna uppdraget är av strategisk betydelse och ligger i linje med Regeringens strategi för demokratiutveckling (2018) och European Democracy action plan (2020) och Agenda 2030 där demokrati beskrivs som en avgörande förutsättning för lokal förankring. Förutsättningar som Region Gotland har tagit fasta på i den regionala utvecklingsstrategin 2040 (RUS). Medborgarenkätens nöjd inflytande index (NII) visar att medborgarnas förtroende för och upplevelse av tillgång till information och möjligheten att påverka är lägre än riksgenomsnittet på Gotland. Delaktighet är en process som går åt två håll. För en demokratisk organisation handlar det både om att systematiskt ta emot medborgares initiativ till exempel via medborgarförslag och att i vissa politiska ärenden initiera medborgardialoger i olika former. Det handlar om ett utvecklingsarbete vars mål är upplevd delaktighet för medborgare i alla åldrar på ett sätt som förankras i ordinarie ärendeprocess och styrprocess. Sedan Barnkonventionen blev svensk lag 2018 behöver förutsättningar för barn och ungas systematiska delaktighet och inflytande i politiska ärenden och beslut följas upp. Vidare samspelar upplevelse av tillit och förtroende med förväntningar, varför det finns ett värde i att Region Gotland som organisation kan kommunicera tillgängligt och klart i dessa frågor.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 86 *forts*

RS 2021/117

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Derwinger Hallberg, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår ärendet kompletteras till regionstyrelsen med en omformulering av beslutspunkt 1, ta fram förslag på vilka som ska ingå i referensgruppen samt att i skrivelsen lyfta fram att dialogerna ska nå ut till flera grupper.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-29

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 87 Verksamhetsstöd 2021 för sociala föreningar

RS 2021/539

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Föreningarna beviljas stöd enligt föreslagen fördelning.

Stödet vänder sig till sociala föreningar, som bedriver ideell och för samhället särskilt viktig verksamhet inom socialt stöd. Totalt har 12 organisationer ansökt om stöd. En beredningsgrupp bestående av representanter från hälso- och sjukvårdsförvaltningen, regionstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen har kommit fram till ovanstående förslag enligt bifogade bedömningar. Beredningsgruppen har utgått ifrån politiska mål och prioriterade områden, verksamhetsbaserade erfarenheter och den rådande samhällsutvecklingen i sin bedömning av fördelning av stödet.

Föreningarna beviljas stöd enligt nedanstående fördelning:

Organisation	Stöd 2018	Stöd 2019	Stöd 2020	Sökt 2021	Förslag 2021
AMD	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	150 000 kr	15 000 kr
Attention	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr
Bris	45 000 kr	45 000 kr	45 000 kr	115 000 kr	45 000 kr
BOJ	70 000 kr	70 000 kr	70 000 kr	70 000 kr	70 000 kr
GFS	15 000 kr	10 000 kr	14 000 kr	15 000 kr	15 000 kr
Kv.Jour Amanda	95 000 kr	110 000 kr	120 000 kr	250 000 kr	144 000 kr
Kris Gotland		15 000 kr			
RSMH			15 000 kr	20 000 kr	15 000 kr
IOGT-NTO Gotland		10 000 kr			
Rädda Barnen	45 000 kr	45 000 kr	45 000 kr	50 000 kr	45 000 kr
Röda Korset	95 000 kr	75 000 kr	70 000 kr	150 000 kr	50 000 kr
Skuldjouren	15 000 kr	15 000 kr	16 000 kr	50 000 kr	16 000 kr
Länkarna Slite	20 000 kr	20 000 kr	20 000 kr	50 000 kr	15 000 kr
Länkarna Visby	15 000 kr	15 000 kr	15 000 kr	75 000 kr	15 000 kr
Summa	445 000 kr	460 000 kr	460 000 kr	1 010 000 kr	460 000 kr
Budget					460 000 kr

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 87 forts

RS 2021/539

Årets ansökningar uppgår till mer än dubbelt så mycket än vad som finns i budget. Ansökningarna innehåller föreningar som söker ett stort stöd för att täcka sina personal- eller lokalkostnader samt att de som söker för att täcka hela sin verksamhet då de inte har andra intäktsmöjligheter.

Organisationerna arbetar i områden med människor som ofta har traumatiska erfarenheter och där utanförskap finns. De har aktiviteter, stödande samtal, kunskapshöjande aktiviteter och nästan alla har beredskap för akutinsatser. Föreningarna kompletterar varandra och utgör ett betydande komplement till den offentliga verksamheten. Stödet från Region Gotland är extra betydelsefullt, då organisationerna har svårt att rekrytera medlemmar som finansierar verksamheten. Alla föreningar är oerhört viktiga för sina medlemmar och sin målgrupp. Alla organisationer samarbetar med offentliga verksamheter på något sätt och i andra nätverk och utgör en bred delaktighet i det gotländska samhället.

Beredningsgruppen har diskuterat och vägt ur ett helhetsperspektiv och sett till organisationens egen bärighet, verksamhetens bredd på Gotland, samhällsnyttans storlek och om verksamheten har lagstyrda förtecken.

Det finns 460 000 kronor att fördela, det totala ansökningsbeloppet uppgår till 1 010 000 kronor. Med ovanstående förslag till fördelning avses att så många föreningar som möjligt ska ges möjlighet att fortsatt kunna bedriva verksamhet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-31

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 88 Måltidsverksamhet vid vårdcentralen Norr,
Korpens café och restaurang**

RS 2020/773

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen i samarbete med teknikförvaltningen och socialförvaltningen får i uppdrag att till sommaren avveckla avdelning Måltids drift av Korpens café och restaurang. Drift av café- och enklare restaurangverksamhet överlämnas i höst till socialförvaltningen, omsorgen om funktionshindrade, daglig verksamhet.

Regionstyrelsen beslutade den 17 juni 2020 att ge regionstyrelseförvaltningen tillsammans med teknikförvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheten till servering i annan regi vid Korpens café och restaurang. Innan slutligt beslut fattas skulle dialog föras med Pensionärsrådet och Tillgänglighetsråden. Undersökningen har genomförts och resulterar i förslag om att Socialförvaltningen, omsorgen om, funktionshindrade, daglig verksamhet, framåt ska driva Korpens café och enklare restaurangverksamhet.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det bästa alternativet är att daglig verksamhet tar över och till hösten startar upp café- och enklare restaurangverksamhet i lokalerna vid Korpen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-04-07

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 89 Målbild God och Nära vård

RS 2021/567

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen står bakom framtagna målbild och avser att verka för en omställning i linje med målbilden inom sitt verksamhetsområde.

För att medborgare på Gotland ska må så bra som möjligt så länge som möjligt och för att vård och omsorg av god kvalitet även fortsättningsvis ska kunna erbjudas behövs en omställning. Den demografiska utvecklingen på Gotland innebär att en omställning här är särskilt angelägen.

I december 2020 gav regionfullmäktige i uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden att i nära samarbete med regionstyrelsen, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ta fram en ”färdplan för omställning till en god och nära vård”. Färdplanen har tagits fram i samarbete mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen, utbildnings- och arbetslivs- förvaltningen och regionsstyrelseförvaltningen. Framtaget förslag presenteras för dessa fem nämnder under april.

Parallellt med färdplanen har också en målbild för omställningen tagits fram. Målbilden utgår ifrån den nationella målbild som beslutats av riksdagen i november 2020.

Regionstyrelsen tar i detta ärende ställning till den egna förvaltningens syn på och möjlighet att leva upp till målbilden. Vid regionstyrelsen i maj hanteras ärendet för regionen som helhet med förslag till beslut i regionfullmäktige i juni 2021.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att föreslagna målbild fyller syftet att tydliggöra riktningen för den kommande omställningen till god och nära vård på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-30

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 90 Färdplan God och Nära vård

RS 2021/566

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

För att medborgare på Gotland ska må så bra som möjligt så länge som möjligt och för att vård och omsorg av god kvalitet även fortsättningsvis ska kunna erbjudas behövs en omställning. Den demografiska utvecklingen på Gotland innebär att en omställning här är särskilt angelägen.

I december 2020 gav regionfullmäktige i uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden att i nära samarbete med regionstyrelsen, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ta fram en ”färdplan för omställning till en god och nära vård”. Färdplanen har tagits fram i samarbete mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen och regionsstyrelseförvaltningen. Framtaget förslag presenteras för dessa fem nämnder under april.

Regionstyrelsen tar i detta ärende ställning till den egna förvaltningens möjlighet att medverka i omställningen. Vid regionstyrelsen i maj hanteras ärendet för regionen som helhet med förslag till beslut i regionfullmäktige i juni 2021.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att den framtagna färdplanen väl beskriver den omställning som behöver genomföras och att det är av största vikt att regionens verksamheter fortsätter det nära samarbetet för att nu genomföra transformationen.

I färdplanen beskrivs såväl längre som kortare perspektiv och förvaltningen delar bedömningen att färdplanen kommer att behöva uppdateras och utvecklas löpande i samverkan över förvaltningsgränser och också i samverkan med externa aktörer.

På regional nivå utgör färdplanen en bra drivkraft i arbetet att omsätta den nyligen beslutade regionala utvecklingsstrategin till konkret handling. Förvaltningen delar den bilden och gör bedömningen att detta ytterligare kommer att kunna förstärkas genom att färdplanen finns med i framtagandet av genomförandeprogram social välfärd.

I färdplanen framgår ett flertal områden för utveckling som är beroende av utvecklingsinsatser som drivs och hålls samman av regionstyrelseförvaltningen. Tydligt är att pågående åtgärder för att stärka organisationskultur, kvalitetsarbete, digitalisering, kommunikation och informationsförvaltning är avgörande för omställningsarbetet framåt.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 90 *forts*

RS 2021/566

De insatser inom regionstyrelseförvaltningen som också bedöms viktiga för omställningsarbetet men som inte framgår lika tydligt i färdplanen är satsningar på chefers förutsättningar och regionens demokratiuppdrag. Förvaltningen gör också bedömningen att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet behöver kompletteras med tydligare koppling till det arbete som görs inom kultur- och fritid samt måltidsverksamheten inom regionstyrelseförvaltningens ansvarsområde. Detta är en komplettering som kan göras i färdplanen framåt.

Omställningsarbetet är komplext och omfattande. Primärt handlar arbetet om att klara välfärden och att arbeta effektivt. Insatsen är inte tänkt som ett besparingsuppdrag men förvaltningen delar bedömningen att de nya arbetssätt som eftersträvas också innebär bättre resurseffektivitet.

I omställningsarbetet kan tidiga investeringar behöva göras kring såväl kompetens som teknik varför förvaltningen speciellt vill betona vikten av att arbetet beskrivs väl i kommande års underlag för strategisk plan och budget samt i verksamhetsplanering och uppföljning.

Ekonomisk förstärkning som ges till regionen från nationell nivå för att driva på och stötta i omställningen bör också kunna ges till regionstyrelsen och regionstyrelseförvaltningen för att stärka upp de funktioner som bedöms så viktiga för transformationen. Förvaltningen vill betona att bedömningen av dagens balans mellan uppdrag och resurser är svår och att det redan idag finns obalanser och svårigheter att klara av att leverera verksamhet med kvalitet inom de områden som är avgörande för färdplanens genomförande.

Ärendets behandling under mötet

Arbetsutskottet föreslår att ärendet kompletteras med en tydligare beslutsformulering som beskriver färdplanens bredare perspektiv. Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-30

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 91 Allmänna bestämmelser för användande av Region Gotlands allmänna dricksvatten- och avloppsanläggning (ABVA)

RS 2020/1766

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Den nya versionen av Allmänna bestämmelser för användande av Region Gotlands allmänna dricksvatten- och avloppsanläggning (ABVA) fastställs.

2006 antogs Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). I den nya lagen infördes begreppet dagvatten som inte fanns i den tidigare VA-lagen från 1977.

I den fram till nu gällande versionen av Region Gotlands Allmänna bestämmelser för användande av Region Gotlands allmänna dricksvatten- och avloppsanläggning (ABVA) har inte begreppet dagvatten hanterats. I förslaget till ny ABVA har begreppet avloppsvatten delats upp i begreppen spillvatten respektive dag- och dränvatten. Även vissa förtydligande är gjorda i texten gällande vem som ansvarar för och får hantera avstängningsventiler, servisventiler, vattenmätare och LTA-pumpar.

Förslaget till ny version av Allmänna bestämmelser för användande av Region Gotlands allmänna dricksvatten- och avloppsanläggning antogs av tekniska nämnden 2020-11-18, § 256, som därmed överlämnade bestämmelserna till regionfullmäktige för fastställande.

Teknikförvaltningen föreslår att ABVA antas med motiveringen att reglerna för användandet av Region Gotlands allmänna dricksvatten- och avloppsanläggning blir tydligare för abonnent samt att dagvattenhanteringen blir inkluderad som ett nytt begrepp.

Regionstyrelseförvaltningen tillstyrker teknikförvaltningens förslag och rekommenderar regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att fastställa den nya versionen av Allmänna bestämmelser för användande av Region Gotlands allmänna dricksvatten- och avloppsanläggning (ABVA).

Barn- och genusperspektiv – Beslutet berör endast fastighetsägare anslutna till det allmänna VA-ledningsnätet.

Landsbygdsperspektiv – Beslutet berör endast fastighetsägare anslutna till det allmänna VA-ledningsnätet.

Ekonomisk konsekvensanalys – Beslutet ger ingen ekonomisk förändring för någon part.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 91 forts

RS 2020/1766

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden, § 256, 2020-11-18

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-29

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 92 Revidering av avfallsföreskrifter

RS 2021/332

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Regionstyrelsens förslag till avfallföreskrifter antas.

Tekniska nämnden har efter remissomgång och utställning föreslagit nya avfallsföreskrifter. Nämndens förslag är fullständigt förutom ifråga om när de nya föreskrifterna ska börja gälla (och de gamla upphöra).

Som regel anses kommunala föreskrifter giltiga när de justerats. Det finns också krav på kungörande och tillgänglighet av föreskrifterna (se 8 kap. kommunallagen). Regionstyrelseförvaltningen bedömer att om föreskrifterna antas på junimötet skulle de kunna börja gälla den 1 juli 2021 och har inarbetat det i förslaget till bestämmelse om ikraftträdande. Vidare har en anpassning till regionens författningssamlingsmall vidtagits.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att föreslå fullmäktige att anta det sålunda kompletterade förslaget till nya avfallsföreskrifter.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2021-02-17, § 34

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-29

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 93 Revisionsrapport. Granskning av de nationella invånartjänsterna 1177

RS 2020/1908

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningens skrivelse lämnas som svar till revisorerna.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Gotland har PwC genomfört en granskning av regionens arbete med 1177. Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer att de nationella invånartjänsterna 1177 bedrivs på ett ändamålsenligt sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Rapporten är en uppföljande granskning av den granskning som revisorerna gjorde 2016/2017.

Granskningen består av bedömningar av i vilken utsträckning fem revisionsfrågor är uppfyllda.

De rekommendationer som granskningsrapporten anger är följande:

- Att aktiva åtgärder vidtas för att säkerställa en tydlig styrning för införande och användning av de nationella invånartjänsterna inom regionen.
- Att aktiva åtgärder vidtas för att säkerställa en systematisk uppföljning och utvärdering av de nationella invånartjänsterna.
- Att analys genomförs över vilka åtgärder som kan vidtas för att säkerställa en ökad grad av följsamhet till implementering av invånartjänsterna i vårdverksamheterna. En framtida aktiv styrning kan även behöva kompletteras med viss förändringsledning inom berörda verksamheter.
- Att analys genomförs över vilka åtgärder som kan vidtas för att öka graden av kunskap och kännedom om invånartjänsternas ändamålsenligt ur ett medborgarperspektiv.

Revisionskrivelsen har ställts till såväl hälso- och sjukvårdsnämnden som till regionstyrelsen. Regionstyrelsen kan för sin del konstatera att regionstyrelsens ansvar kan anses ligga på två nivåer. Dels har regionstyrelsen sitt uppsiktsansvar över övriga nämnders verksamhet, dels har regionstyrelsen ett ansvar för de åtgärder som vidtas inom den egna regionstyrelseförvaltningen.

När det gäller regionstyrelseförvaltningens egna åtgärder så omfattar de bland annat rollen Verksamhetsledare e-hälsa. Där ingår att representera Region Gotland och regionens samtliga berörda verksamhetsområden gentemot Inera (det är Inera som utvecklar invånartjänsterna 1177).

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 93 forts

RS 2020/1908

I Årsredovisning 2019 kan följande utläsas om regionstyrelsens koordinerande insatser för e-hälsa:

”Den regionala samverkans- och stödstrukturen (RSS) innehåller också e-hälsa. Med e-hälsa menas att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt för att uppnå och bibehålla hälsa. E-hälsa handlar alltså om användandet av informations- och kommunikationsteknologier i bred bemärkelse i såväl socialtjänst som i hälso- och sjukvård, tandvård och elevhälsa. E-hälsa är att tänka och arbeta på nya sätt, med teknik kan vårdssituationer och hela organisationer utvecklas och förändras.”

Eftersom två nämnder har ombetts yttra sig har tjänstemän från regionstyrelseförvaltningen beretts tillfälle att ta del av hälso- och sjukvårdsförvaltningens förslag till yttrande. Hälso- sjukvårdsnämnden har på flertalet områden inom ramen för invånartjänster 1177 det operativa ansvaret. Regionstyrelsen ställer sig bakom de förslag och kommentarer till revisionsrapporten som finns i hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteskrivelse. Därutöver gör regionstyrelsen följande kommentarer till revisionsfråga 1 och 2:

Revisionsfråga 1:

Har användandet av de nationella invånartjänsterna 1177 utvecklats i önskvärd riktning utifrån nationella och egna målsättningar sedan tidpunkten för föregående granskning? - Delvis uppfyllt

Granskningsrapporten konstaterar att användandet av de nationella invånartjänsterna 1177 delvis utvecklats i önskvärd riktning utifrån nationella och egna målsättningar sedan tidpunkten för föregående granskning. Den egna målsättningen i regionen bedöms dock vara otydlig. Regionstyrelsen ser därför positivt på att hälso- och sjukvårdsförvaltningen avser tydliggöra styrningen av de nationella invånartjänsterna under 2021 genom skrivningar i strategisk plan, verksamhetsplan, digitaliseringsstrategi samt den färdplan som utarbetas för God och Nära vård. Motsvarande gäller hälso- och sjukvårdsförvaltningens svar på revisionsfråga 2.

Inom ramen för RSS-arbetet som nämnts ovan vill regionstyrelsen även framhålla att Region Gotland ligger i frontlinjen när det gäller samverkan mellan sjukvård och elevhälsa, vilket är mycket positivt för det fortsatta arbetet med att utveckla användandet av de nationella invånartjänsterna. NPÖ (Nationell PatientÖversikt) införs för närvarande inom elevhälsan.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionskrivelse. 2020-12-01

Revisionsrapport. 2020-12-01

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-03-16, § 35

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 94 Revisionsrapport. Förebyggande arbete med att förhindra mutor 2020

RS 2021/143

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningens skrivelse lämnas som svar till revisorerna.

Region Gotlands revisorer har begärt bl.a. regionstyrelsens svar på vilka åtgärder som avses vidtas med anledning av en revisionsrapport om det förebyggande arbetet mot mutor och korruption. Förvaltningen föreslår att en översyn görs av riktlinjerna mot mutor och korruption med en utveckling av hur det förebyggande arbetet närmare ska bedrivas och följas upp med beaktande av bl.a. revisorernas synpunkter. Vad gäller visselblåsarfunktion utreds den frågan redan på sätt som revisorerna rekommenderar.

Regionstyrelseförvaltningen, som kommer att behandla granskningens olika delar närmare nedan, får inledningsvis anföra följande

Regionen ska i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. Regionens integritet eller förmåga i detta avseende kan dock bli föremål för negativ påverkan genom bl.a. våld, hot, trakasserier och skadegörelse men även mutor, nepotism och annat korruptivt beteende. Även bristande kunskaper om vad som gäller i rollen som förtroendevald eller anställd i regionen kan ha betydelse för att otillåten påverkan får effekt. Därför bör ett brett anslag mot otillåten påverkan eftersträvas. Det gäller att vaccinera hela organisationen mot såväl avsiktliga som oavsiktliga fel. För att lyckas med det behöver ledningen vara tydlig och levandegöra kultur, struktur och systematik i hela organisationen. En kultur med högt i tak som vågar se, höra och agera.

För att enkelt komma igång bör arbetet bygga på de strukturer som redan finns, t.ex. att regelbundet i ledningsgrupper och på arbetsplatsträffar diskutera dilemman i verksamheten och ta del av öppet material på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida.

Revisionsfråga 1

Är området mutor beaktat i nämnders riskanalys och interna kontrollplan? Revisorerna svarar nej.

Regionstyrelseförvaltningens synpunkter

Det finns utrymme för att utveckla arbetet med riskanalys och intern kontrollplan för att förebygga olika former av otillåten påverkan. Förvaltningen avser att återkomma med hur det ska gå till i uppdaterade styrdokument.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 94 forts

RS 2021/143

Revisionsfråga 2

Finns det adekvata riktlinjer (exempelvis inom direktupphandling, antikorrupcionspolicy, tips- och incidenthantering, värdegrund, jäv, uppförandekod för leverantörer) med ändamålsenligt innehåll? Revisorerna svarar ja.

Regionstyrelseförvaltningen synpunkter

Även om revisorerna anser att kravet är uppfyllt, kan det finnas anledning att se över riktlinjerna mot mutor och korruption och förtydliga dem vad gäller bl.a. personalområdet på sätt som revisorerna påpekar. En översyn bidrar också till att frågan aktualiseras även på högsta nivå. Även roller och ansvar i övrigt kan behöva förtydligas.

Revisionsfråga 3

Sker uppföljning av riktlinjernas efterlevnad i tillräcklig omfattning och frekvens avseende mutor och korruption? Revisorerna svarar nej.

Regionstyrelseförvaltningens synpunkter

Det ligger i sakens natur att det inte går att mäta direkt genomslag av en riktlinje mot korruption. Uppföljningen kommer således alltid vara behäftad med brister i fakta om hur många som avhållit sig endast på grund av riktlinjerna i sig. Det som får anses vara relevant är därför signalvärdet av ett regelbundet arbete med frågorna.

Revisionsfråga 4

Finns det en tydlig och ändamålsenlig kanal för lämnande av information (bland annat visselblåsarfunktion) kring misstänkt muta för anställda och politiker? Revisorerna svarar nej.

Regionstyrelseförvaltningens synpunkter

Mutbrott är en straffbar handling. Misstankar ska utredas av polis och åklagare samt lagföras i domstol. Det finns möjlighet för alla att anmäla misstankar till polisens utredningstjänst. Det skapar problem och kan försvåra rättsväsendets åtgärder om regionen gör egna utredningar och förhör misstänkta. Vidare är uppgifter om brott och oegentligheter liksom behovet av att skydda såväl anmälare som anmälda förenade med en komplicerad personuppgiftshantering.

Med anledning av ett tidigare behandlat medborgarförslag (RS 2018 § 332) utreds redan frågan om en visselblåsarfunktion. Skyldigheten för bl.a. kommuner och regioner att anordna en sådan här utredningsfunktion för anmälningar kommer att bli lagkrav i slutet av 2021 i följd av ett EU-direktiv. Lagens slutliga utformning och frågan om hantering av personuppgifter är emellertid inte färdigutredda ännu.

forts

22 (46)

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 94 *forts*

RS 2021/143

Regionstyrelseförvaltningen delar revisorernas bedömning att en extern tjänst vore att föredra, bl.a. eftersom det finns krav på oberoende ställning (jämförelser kan göras med funktionen dataskyddsombud). Frågan har även satt upp på regionens upphandlingsplan och lagstiftningsärendet bevakas vidare av förvaltningen. Det är också angeläget att informationen till anmälare om när visselblåsning omfattas av regelverket är tillåten blir korrekt och tillgänglig.

Revisionsfråga 5

Sker information och utbildning till tjänstepersoner, politiker och leverantörer avseende mutor i tillräcklig omfattning och frekvens? Revisorerna svarar nej.

Regionstyrelseförvaltningens synpunkter

Av revisorernas bedömning framgår att det finns ett bra material men att för få får ta del av det. Om arbetet för personalens del struktureras enligt framförda synpunkter under 1. och 2. ovan kommer personalen få ta del av utbildningsinsatser. Vad gäller löpande utbildning av förtroendevalda, finns utbildningsanslag där regionens demokratistrateg skulle kunna följa upp behoven. Genom internkommunikation skulle webbutbildningar kunna utvecklas för att kommunicera arbetet för att regionen ska stå fri att fatta demokratiska beslut genom att i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iakttäcka saklighet och opartiskhet.

Tidplan

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ovan redovisade åtgärder för att utveckla och förbättra det förebyggande arbetet mot mutor och korruption kan påbörjas omgående.

Huvudansvarig för översynen av styrdokument är ekonomidirektören.

Övriga eventuella åtgärder

Ytterligare sätt att visa på arbetet skulle kunna vara att sammanfatta genomförda aktiviteter i verksamhets- och årsredovisningar. Även i övergripande kompetensutvecklingsplaner kan planerade insatser på området konkretiseras. Att se över regionens egna representationsregler för att förebygga att de kan åstadkomma någon otillåten påverkan bör också kunna övervägas.

Avslutningsvis

Det pågår redan insatser på området men arbetet behöver bättre struktur, systematik och dokumentation innan vi kan vara stolta över det.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 94 forts

RS 2021/143

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionskrivelse den 20 januari 2021 med bilagd revisionsrapport
Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-17

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 95 Återlämnande av bankgaranti Västerhejde Bjärs 2:1

RS 2021/441

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Bankgaranti avseende Västerhejde Bjärs 2:1 och 1:3 återlämnas till exploatören.

Ett exploateringsavtal för utbyggnad av del av fastigheterna Västerhejde Bjärs 2:1 och 1:3 beslutades av kommunstyrelsen 2010-10-28, § 239. Exploateringsområdet, som motsvarar planområdet, är beläget intill väg 140, ca 2,5 km söder om Vibble. Exploateringsavtalet innebar bland annat ett åtagande för exploatören när det gällde anläggande av gator och övrig allmän platsmark inom planområdet, samt bildande av nödvändiga gemensamhetsanläggningar. I enlighet med exploateringsavtalet ställde exploatören ut en säkerhet om 550 000 kr i form av bankgaranti till kommunen. Säkerheten skulle återlämnas när exploatören fullgjort samtliga sina åtaganden enligt exploateringsavtalet, inklusive garantibesiktning av gatan.

Efter dialog med teknikförvaltningen konstaterar regionstyrelseförvaltningen att området nu är anslutet till det regionala VA-nätet. Ledningsrätt har bildats för regionens anläggningar, som utgörs av vatten- och spillvattenledningar samt pumpstation. Regionen är inte huvudman för gata och övrig allmän platsmark. Det konstateras också att alla tomter är sedan länge sålda och att området är utbyggt i enlighet med detaljplan och exploateringsavtal. Gatan slutbesiktigades i november 2011 (Slutbesiktningshandling 2011-11-08). För gatan och den övriga allmänna platsmarken samt för dagvattnet bildades under 2014 nödvändiga gemensamhetsanläggningar.

Exploatören har nu återkommit i frågan och vill att regionen återlämnar bankgarantin. Redan 2012 hörde exploatören av sig och ville ha tillbaka garantin. Denne fick då svaret att garantin kunde återlämnas i sin helhet när gemensamhetsanläggning bildats och garantibesiktningen av gatan utförts. Sedan bildandet av gemensamhetsanläggningar 2014 är garantibesiktning av gatan det enda som återstår av exploatörens skyldigheter enligt exploateringsavtalet.

Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att garantitiden för gatans anläggande sedan länge löpt ut och att den för ändamålet bildade samfällighetsföreningen sedan snart sju år äger och sköter gatan. Det finns inte längre någon anledning att genomföra en garantibesiktning. Förvaltningen gör därför bedömningen att bankgarantin kan återlämnas till exploatören och föreslår att regionstyrelsen fattar beslut i enlighet med detta.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 95 *forts*

RS 2021/441

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-12

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 96 Samråd om vattenförvaltning 2021-2027

RS 2020/1636

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Vattenmyndigheternas tre huvudsakliga verktyg i arbetet med förvaltningen av Sveriges vatten är förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram. Dessa tre hänger ihop och revideras inför varje ny sexårsperiod. Vattenförvaltningen bygger helt på EU:s vattendirektiv, vars övergripande mål är att alla vattenförekomster inom EU ska uppnå god status.

Enligt vattenförvaltningsförordningen får åtgärdsprogrammet bara riktas mot myndigheter och kommuner. De ska genom sin tjänsteutövning och tillgängliga styrmedel säkerställa att miljökvalitetsnormerna för vatten följs och att nödvändiga fysiska åtgärder genomförs.

Föreliggande åtgärdsprogram är det tredje i ordningen och sträcker sig fram till 2027.

Kritiken mot vattenförvaltningssystemet har varit stark genom åren, inte minst från kommunorganisationer som Sveriges kommuner och regioner och Svensk Vatten. Likt många andra har dessa organisationer pekat på att hela åtgärdsprogrammet är ofinansierat, att staten frångår den kommunala finansieringsprincipen, att kommunerna inte får vara med och prioritera vilka åtgärder som ska utföras, att rättssäkerheten är svag i och med att statusklassningar och åtgärdsförslag är utarbetade av tjänstepersoner i ett inte helt genom transparent system.

Miljö- och byggnämnden och tekniska nämnden framför i sina interna remissvar ingen genomgripande kritik mot åtgärderna i sig, möjligtvis med något undantag. Kritiken gäller mestadels att tiden för genomförande är för kort och att resurser saknas för att göra det snabbare än planerat. Tittar man ett antal förvaltningsperioder bakåt finns dock inget tydligt samband mellan de tidpunkter vattenförvaltningens anger att en åtgärd ska vara genomförd och resurssättningen inom Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jonas Nilsson, eko-strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Jesper Skalberg Karlsson (M) yrkar med instämmande av Stefan Nypelius (C):

- att regionstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till regionstyrelsens sammanträde med ett nytt remissvar som tar upp problematiken med att förslagen saknar relevanta kostnadsberäkningar, att det strider mot annan lagstiftning och avviker från bestämmelserna i vattenförvaltningsförordningen.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 96 *forts*

RS 2020/1636

- att till regeringen begära överprövning utifrån att förslagen strider mot annan lagstiftning och avviker från bestämmelserna i vattenförvaltningsförordningen.

Efter diskussion om att remissvaret bör kompletteras med mer regionalt perspektiv samt konsekvenser av SKRs yttrande överlämnas ärendet till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Vattenmyndigheten, 2020-10-30

Tekniska nämnden 2021-02-17, § 33

Miljö- och byggnämnden, 2021-03-16, § 46

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-29

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 97 Remiss. Uppdatering av åtgärdsprogram för havsmiljön

RS 2020/1662

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Samrådsyttrande godkänns och inlämnas till Havs- och vattenmyndigheten enligt regionstyrelseförvaltningens förslag.

Som ett led i Sveriges genomförande av EU:s havsmiljödirektiv har Havs- och vattenmyndigheten regeringens uppdrag att inför varje ny förvaltningsperiod ta fram ett åtgärdsprogram som anger vilka åtgärder som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för havet ska kunna följas så att god havsmiljö på sikt kan uppnås.

I det föreliggande förslaget på uppdaterat åtgärdsprogram ingår förslag på nya åtgärder, förslag på modifieringar av åtgärder och redan beslutade åtgärder som behöver fortsätta. Programmet ska genomföras under perioden 2022-2027.

Endast ett åtgärdsförslag vänder sig specifikt till kommuner. Det är den redan beslutade åtgärden att kommunerna ska identifiera och belysa hur den kommunala avfallshanteringen kan bidra till att minska uppkomsten av marint skräp samt sätta upp målsättningar för ett sådant arbete. Med marint skräp menas fasta föremål och material som har tillverkats eller bearbetats av människor och som avsiktligt kastas eller oavsiktligt förlorats i den marina och kustnära miljön.

Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram tar ett samlat nationellt grepp för att samordna många myndigheters arbete för en bättre havsmiljö. Regionstyrelseförvaltningen gör den samlade bedömningen att ”Marin strategi för Nordsjön och Östersjön” har en fortsatt hög ambitionsnivå, vilket i grunden är bra och helt nödvändigt om havsmiljön inte stadigt ska fortsätta försämrans.

I och med att åtgärdsprogrammet har stöd i lagen är det obligatoriskt att följa. Möjligheten att införa miljö kvalitetsnormer har funnits sedan 1999 men började tillämpas först när första versionen av åtgärdsprogrammet kom. Programmet är nära sammankopplat med Vattenmyndighetens motsvarande åtgärdsprogram när det gäller grund-, yt- samt kustzonens vatten, eftersom havens miljöproblem har sitt ursprung på land (se RS 2020/1636).

Som nämnts ovan, är den enda åtgärden som direkt åläggs kommunerna är att identifiera och belysa hur avfallshanteringen kan bidra till att minska uppkomsten av marint skräp samt sätta upp målsättningar för ett sådant arbete. Regionstyrelseförvaltningens förslag till samrådsyttrande berör därför i huvudsak den åtgärden.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 97 forts

RS 2020/1662

Marint skräp nämns inte som begrepp i Region Gotland relativt nyantagna avfallsplan (RF 2020-05-08, § 65) däremot behandlas nedskräpning på ett flertal ställen i planen. Ett av inriktningsmålen är att "År 2030 är Gotlands stränder, natur och gatumark skräpfria". Ett av förslagen till aktiviteter för att nå målet är att ta fram en plan för minskad nedskräpning med årlig budget och förebyggande åtgärder.

Utan att ha tillgång till något internremissvar från tekniska nämnden kan inte regionstyrelseförvaltningen göra en helt säkert bedömning, men det förefaller naturligt att i avfallsplanens nedskräpningsplan ta med marint skräp och vid revidering av avfallsplanen beskriva hur frågan kring marint skräp hanteras. Ett inriktningsmål för nedskräpning finns som nämnts redan.

Ett par saker är viktiga att nämna i sammanhanget. Teknikförvaltningen ansvarar för drift och skötsel av de regionägda badplatserna samt ytterligare ett antal stränder där Regionen inte är markägare. Förvaltningen har gjort punktinsatser på området i syfte att undersöka omfattningen av problemet med ilandflutet skräp och släke. 2018 genomförde förvaltningen med finansiellt stöd från Naturvårdsverket en städning av 55 stränder motsvarande 13 mil eller drygt 15% av Gotlands kuststräcka. Totalt samlades tre ton skräp in.

Någon sammanställning av vad det marina skräpet totalt kostar Gotland har inte gått att finna. Den absoluta majoriteten av städinsatser organiseras och utförs av frivilliga krafter; föreningar, skolklasser, samfälligheter, näringsidkare med flera grupper.

Som åtgärdsförslaget är formulerat förpliktigar det inte till några konkreta insatser. Det är med andra ord svårt att göra en bedömning om och i så fall hur mycket det marina skräpet i framtiden kan kosta Region Gotland. Sannolikt kommer det mesta konkreta arbetet även i framtiden göras av frivilligt krafter.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Uppdaterat åtgärdsprogram för havsmiljön i Nordsjön och Östersjön 2022-2027

Havs- och vattenmyndigheten, dnr 2807-20, 2020-11-01

Remiss. Uppdaterat åtgärdsprogram för havsmiljön.

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-29

Uppdaterat åtgärdsprogram för havsmiljön i Nordsjön och Östersjön 2022-2027.

Regionstyrelseförvaltningen förslag till samrådsyttrande, 2021-03-29

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 98**Remiss. Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen, SOU 2020:73**RS 2021/219

Ärendets behandling under mötet

Regionstyrelsens arbetsutskott informeras om att handlingar kommer bifogas kallelse till regionstyrelsen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 99**Remiss. Tillfälligt statsbidrag till vissa kommuner och regioner för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans**RS 2021/613

Ärendets behandling under mötet

Regionstyrelsens arbetsutskott informeras om att handlingar bifogas kallelse till regionstyrelsen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 100 Motion. Samordnad livsmedelsdistribution

RS 2019/1326

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Regionfullmäktige har mottagit en motion från Saga Carlgren m.fl. (V) som yrkar på att införa någon form av samordnad varudistribution. Förvaltningen bedömer att Region Gotlands totala varudistribution redan idag i hög grad är samordnad och att ytterligare samordning sannolikt riskerar att medföra allt för kostnadsdrivande krav på såväl upphandling, system, lokaler och personal till en marginell nyttoeffekt. Däremot är högre miljökrav på transporter vid livsmedelsupphandlingar att överväga. Vidare bör e-handel vara implementerat i verksamheten innan samordnad varudistribution övervägs.

Drivkrafterna bland de kommuner som intresserat sig för samordnad varudistribution har framförallt varit miljövinster i form av minskade fossila växthusgasutsläpp samt att röja hinder för lokala leverantörer att konkurrera i kommunens upphandlingar. Hinder som upplevs från kommunerna är att det anses för osäkert om man kan uppnå tillräckliga nyttor vad gäller miljö, lokala leverantörer och ekonomi.

Idag har ca 40 av landets 290 kommuner infört samordnad varudistribution. Inom samordnad varudistribution delas transporterna in två kategorier som hanteras var för sig; livsmedel och övriga varor.

Övriga varor är idag redan samordnade inom Region Gotland genom Varuförsörjningen på teknikförvaltningen. Livsmedel i sin tur är i nuläget upphandlade inom tio olika livsmedelskategorier och domineras i huvudsak av tre grossister som tillhandahåller merparten av leveranserna.

Grossisternas affärsidé är att samla alla varukategorier från flera producenter hos sig och därifrån transportera ut försändelser innehållande kundens urval. Detta innebär också en långtgående samordning av varuleveranser jämfört med alternativet att producenter inom varje varugrupp skulle ombesörja sina egna leveranser. När bedömning av effekter och nyttor med att införa kommunalt samordnad varudistribution görs är det viktigt att ta hänsyn till att de ovan beskrivna samordningseffekterna redan finns och hur de påverkas när den nya formen av samordning införs.

Region Gotlands totala varudistribution är alltså redan idag i hög grad samordnad och ytterligare samordning kan antas ge marginell nyttoeffekt. Däremot så skulle ytterligare samordning ställa kostnadsdrivande krav på såväl upphandling, system, lokaler och personal.

forts

33 (46)

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 100 *forts*

RS 2019/1326

IVL Svenska Miljöinstitutet har utvärderat miljöeffekter och samhällsekonomi av samordnad varudistribution i åtta kommuner i Södertörn, söder om Stockholm. Utvärderingen visar att största miljövinsten med samordnad varudistribution ligger i att kommunerna i sin upphandling kunnat ställa krav på fossiloberoende bränsle och att lastbilarna ska ha låga utsläpp av luftföroreningar snarare än att transportererna samordnades. Följaktligen för Region Gotlands del indikerar detta att högre miljökrav i samband med livsmedelsupphandlingar är viktigare än att samordna livsmedelstransporter ytterligare.

Region Gotland har som mål att öka andelen närproducerade livsmedel, i dagsläget är ca 17% av de inköpta artiklarna gotländska. Måltidsavdelningen ser två stora hinder för att öka andelen närproducerade produkter i att de produkter som efterfrågas i den offentliga måltiden inte tillverkas på Gotland, samt att små producenter ska kunna garantera att de kan leverera de stora volymer som krävs. Dessa hinder har liten eller ingen bäring på samordnade transporter. Två av tre storköksgrossister som Region Gotland har avtal med idag är lokala, dessa två är måna om att erbjuda närproducerade produkter samt utökar följsamt sitt sortiment med de lokala produkter som efterfrågas av Måltidsavdelningen när så sker.

De flesta kommuner som har infört samordnad varudistribution, har den i kluster tillsammans med andra kommuner. På så vis kommer även de mindre kommunerna åt stordriftsfördelarna som till stor del skall finansiera satsningen på samordning. Region Gotland saknar med anledning av sitt geografiska läge möjlighet till likande samarbeten.

Värt att notera är även att många kommuner ser e-handel som en viktig förutsättning för samordnad varudistribution. Genom e-handel antas en kommun höja sin ramavtalstrohet, följa upp sina inköp på ett smidigt sätt och skapa automatisk hantering av fakturor, vilket sparar stora resurser. Med rätt stöd från kommunen kan e-handel underlätta för leverantörerna att ta emot kommunens beställningar och att fakturera. För kommunens beställare underlättar e-handel när antalet leverantörer eventuellt växer, eftersom de slipper hålla reda på vilka varor de ska beställa från vilken leverantör. Region Gotland har ännu inte infört e-handel, men det är ett pågående projekt som bör vara slutfört innan man eventuellt tittar närmare på samordnad varudistribution.

Kommuner som infört samordnad varudistribution menar att fraktkostnaderna för kommunen minskar och har uppskattat denna besparing till 1% av inköpspriset. Däremot är det ett mycket osäkert antagande då kommunen ofta inkluderar fraktkostnaden i inköpspriset innan införandet av samordnad varudistribution. Detta medför att ekonomisk spårbarheten efter införandet blir otydlig i kombination med övriga faktorer som påverkar varans pris över tid.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 100 *forts*

RS 2019/1326

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2019-11-18

Regionstyrelseförvaltningen 2021-02-24

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 101 Motion. Hemmasittarteam

RS 2020/1604

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Motionen anses besvarad med hänvisning till det utvecklingsarbete som pågår inom samverkansforum Barn och unga under 2021.

Vänsterpartiet har vid fullmäktige inkommit med motion gällande införandet av så kallat hemmasittarteam.

- Att Region Gotland i dialog med berörda nämnder och förvaltningar avsätter medel för att skapa ett ”hemma-sittar-team” med kompetenser från skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård.
- Att hemmasittar-teamet får uppdraget att genom relationsbyggande arbete förmå elever att återvända till skolan.
- Att återvändande elever får en kontaktperson i hemmasittar-teamet som till en början finns med som stöd i skolan.

Motionen har remitterats vidare från regionstyrelsen till barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden. Regionstyrelseförvaltningen har berett motionen tillsammans med berörda förvaltningar inom ramen för samverkansforum barn och unga. Problematisk skolfrånvaro är en högst aktuell fråga och är en del i det uppdrag som förvaltningarna arbetar med tillsammans i det gemensamma samverkansforumet barn/unga. En bedömning är att det arbetet ska leda till utveckling till nytta för samtliga verksamheter.

Det är regionstyrelseförvaltningens bedömning att problematisk skolfrånvaro är en angelägen fråga som är regionövergripande. Vikten av samverkan mellan olika aktörer är stor och inom samverkansforum Barn och unga är frågan aktuell med ett uppdrag för 2021 med målsättningen att utveckla tidiga och samverkande insatser. Vad det exakt kommer att leda till är för tidigt att säga och med hänvisning till det arbetet bedömer förvaltningen att motionen kan anses besvarad.

Ärendets behandling under mötet

Thomas Gustafson (V) yrkar att motionen bifalls.

Stefan Nypelius (C) och Jesper Skalberg Karlsson (M) yrkar bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer regionstyrelseförvaltningens förslag mot Thomas Gustafsons yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2020-10-26

Regionstyrelseförvaltningen 2021-02-11

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 102 Motion. Föräldrautbildning till nya och blivande föräldrar

RS 2020/1603

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Motionen anses besvarad med hänvisning till det utvecklingsarbete som pågår inom samverkansforum Barn och unga.

Vänsterpartiet har i en motion till regionfullmäktige yrkat på att:

- uppdra åt barnavårdscentralen att i samverkan med förskola och skola ta fram en modell för föräldrautbildning, med målet att nå alla föräldrar,
- barnavårdscentral, mödravårdscentral i samverkan med förskola och skola ges ett särskilt uppdrag och resurser för att följa upp och stötta familjer under barnens första uppväxtår.
- föräldrautbildning ska erbjudas föräldrar med fler än ett barn.

Vänsterpartiet anger som bakgrund till sina yrkanden dels den ökande psykiska ohälsan och oron för att barn far illa samt dels att det tidigare förslaget till utökade hembesök avlogs. Motionen har via regionstyrelsen remitterats till barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden samt hälso- och sjukvårdsnämnden. Remissvaren till de tre nämnderna har beretts i samverkan mellan berörda förvaltningar inom ramen för samverkansforum barn och unga. En genomlysning av de olika verksamheterna visar att det redan idag pågår en rad former av föräldrautbildningar och stödjande insatser. Dock presenteras dessa insatser inte på ett samlat sätt och är därför svåra att se som förälder. Inom ramen för samverkansforum barn och unga görs därför ett gemensamt arbete för att förtydliga insatserna och presentera dem på ett enkelt och överskådligt sätt.

Förvaltningens bedömning är att det arbete som pågår inom samverkansforum barn och unga med syfte att tydliggöra de olika föräldrastödsinsatserna som redan finns inom regionen anses vara tillräckligt i nuläget. Om luckor i utbudet påvisas i denna översyn kan ytterligare beslut behöva tas. Förvaltningen anser därmed att motionen är besvarad.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 102 *forts*

RS 2020/1603

Ärendets behandling under mötet

Thomas Gustafson (V) yrkar att motionen bifalls.

Jesper Skalberg Karlsson (M) yrkar bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer regionstyrelseförvaltningens förslag mot Thomas Gustafsons yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2020-10-26

Regionstyrelseförvaltningen 2021-02-11

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 103 Medborgarförslag. Överbliven mat från skolans lunch

RS 2019/1078

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget om att sälja överbliven mat från skolornas lunch, avslås.
- Medborgarförslaget i övrigt ska anses besvarat.

Ett medborgarförslag gällande att sälja överbliven mat från skolornas lunch, med syfte att minska matsvinnet, har inkommit till regionstyrelseförvaltningen.

Verksamheterna inom Region Gotland ska aktivt arbeta med att minska andelen matsvinn. Regionstyrelseförvaltningens avdelning Måltid bedömer att matsvinnet går att minska genom andra åtgärder, med samma resultat som medborgarförslaget syftar till. Arbete pågår bland annat med att anpassa antalet tillagade portioner samt se över serveringsrutiner i matsalarna.

Det finns risk att näringslivet ser försäljning av matlådor som konkurrensstörande.

Det förslag på tillvägagångsätt vid en eventuell försäljning som regionstyrelseförvaltningen bedömer som rimlig innebär att allmänheten kommer in i matsalarna och själva fyller medhavda matlådor med den mat som blivit över. Det bedöms inte som möjligt att lådorna packas av kökspersonal och lämnas ut genom exempelvis köksingången, med tanke på livsmedelssäkerhet, arbetsåtgång samt arbetsmiljö för kökspersonal. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (UAF) bedömer att det är rimligt att allmänheten kommer in på skolgårdarna och matsalarna för att köpa överbliven mat.

Regionstyrelseförvaltningens avdelning Måltid har analyserat hur en eventuell försäljning ska kunna ske och föreslår av medborgarförslaget avslås grundat på följande skäl;

Det är endast tillfälliga och oplanerade överskott som kan säljas och försäljning måste kunna ske vid alla skolor, till alla medborgare. Även om matlådorna säljs till ett marknadspris finns det risk att näringslivet ser försäljningen som konkurrensstörande, särskilt under pågående pandemi.

Det finns risk för att försäljningen leder till en ökad produktion av mat istället för minskat svinn. Andra kommuner, där försäljning av matlådor sker, har påtalat risken med svinnet istället ökar. De upplever att det lagas extra mat för att maten inte ska ta slut, då kökspersonalen inte vill att kunderna ska bli besvikna.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 103 *forts*

RS 2019/1078

Det finns risk att varmhållningstiderna överskrids och kvaliteten på maten inte kan garanteras. Vid långvarig varmhållning av mat uppstår oönskade kvalitetsförändringar. Utseende, lukt, konsistens och smak försämras i många rätter av lång varmhållning och även näringsinnehållet ändras. Redan vid tillagningen påverkas halten av de vattenlösliga vitaminerna B och C, för att sedan successivt minska under varmhållningen. En eventuell försäljning kan på inte påbörjas förrän eleverna ätit klart och då kan varmhållningstiden ha överskridits.

För att allmänheten ska få information om hur mycket mat som finns tillgänglig på respektive skola krävs en digital lösning. I en sådan lösning behöver mängden mat som finns kvar i serveringen kontinuerligt uppdateras. I dagsläget saknas sådant system, vilket i dagsläget innebär en manuell hantering av kökspersonalen.

Att minska matsvinnet är en viktig fråga ut klimatsynpunkt, men även ur en ekonomisk synvinkel. Avdelning Måltid bedömer att matsvinnet går att minska genom andra åtgärder, med samma resultat som medborgarförslaget syftar till.

Under 2022 kommer ett regionövergripande projekt genomföras med ambitionen att minska matsvinnet.

Avdelning Måltid har genomfört en mätning av serveringssvinnet inom UAF 2016. Resultatet blev 43 g matsvinn/portion tillagad mat. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att förbättra kommunikationen mellan tillagningsköken och skolorna för att få grundbeställningarna att stämma mer överens med verkligheten. Den mat som blir över ska medarbetarna i köken själva kunna ta hand om och servera vid ett senare tillfälle, som alternativ rätt till dagens lunch. Detta leder till att eleverna kan välja mellan fler olika rätter, vilket kan bidra till att locka fler elever till matsalarna. Avdelning Måltid arbetar också med att anpassa matmängderna efter gästflödet för att på så sätt undvika att mat slängs.

Regionstyrelseförvaltningens chefsjurist och ekonomichef har konsulterats i frågan. Dialog har även förts med rektorerna inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2019-09-18

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-29

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 104 Medborgarförslag. Vimplar på ringmuren för ett vackrare och mer välkomnande Visby

RS 2019/881

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget bifalls.
- Flaggnings med vimpel på ringmuren ska ske genom att vimpel hissas i samtliga flaggstänger på ringmuren under hela året med undantag för Söderport, Österport, Norderport samt Silverhättan där man fortsätter med svenska flaggan dygnet runt under perioden 6/6--30/9 - övrig tid även vimpel på dessa platser.

Ett medborgarförslag har inkommit gällande att sätta upp vimplar på Visby ringmur. Dessa skulle enligt förslagsställaren göra Visby vackrare och mer inbjudande för boende, turister och kryssningsbesökare. Kostnaden för varje vimpel bedöms som relativt låg.

Regionstyrelseförvaltningen har skickat förslaget på remiss till teknikförvaltningen. Ansvarig avdelning vid för flaggningen redogör i sitt svar, som återges nedan, för nuvarande rutiner kring flaggning samt ger även en bedömning avseende genomförbarheten för aktuellt medborgarförslag.

I nuläget sker flaggning med svenska flaggan på Söderport, Österport, Norderport samt Silverhättan dygnet runt under perioden 6/6--30/9. Övrig tid flaggas det ej utom på officiella flaggdagar. Då hissas och halas flaggorna under ordinarie arbetstid mellan kl 07.00-16.00. Denna ordning sker i enlighet med beslut i tekniska nämnden i juni 2020. Teknikförvaltningens avdelning för gata och park gör bedömningen att förslaget med flaggning av vimpel är ett bra medborgarförslag som kan tillstyrkas. Om förslaget antas avser förvaltningen att hissa vimpel i samtliga flaggstänger på ringmuren under hela året med undantag för Söderport, Österport, Norderport samt Silverhättan där man avser fortsätta med svenska flaggan dygnet runt under perioden 6/6--30/9 - övrig tid även vimpel på dessa platser. Avdelningen menar att den kostnad som förslaget medför kan hanteras inom tilldelad driftsram för gata- och parkavdelningen.

Regionstyrelseförvaltningen har inget att erinra mot den positiva bedömning som ansvarig avdelning inom teknikförvaltningen har gjort och föreslår att regionstyrelsen tillstyrker medborgarförslaget och föreslår regionfullmäktige besluta om att de föreslagna åtgärderna ska inlemmas i gällande flaggningsrutiner.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 104 *forts*

RS 2019/881

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2019-08-05

Regionstyrelseförvaltningen 2021-03-24

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 105 Information. Nytt kollektivavtalsområde
Hamnavdelningen TKF**

RS 2021/528

Arbetsutskottets beslut

- Informationen godkänns.

LO-förbunden Kommunal och Sveriges Transportarbetarförbund (Transport) har kommit överens om att avtalsorganisationsrätten för Kommunals avtalsområde inom hamnavdelningen, Teknikförvaltningen ska övergå till Transports avtalsområde. Det innebär att Region Gotland bör teckna ett kollektivavtal med Transport, ett så kallat hängavtal.

Överenskommelsen mellan fackförbunden innebär att regionen bör teckna ett kollektivavtal för Transports avtalsområde.

Kostnaden för ett eventuellt serviceavtal med till exempel Sveriges Hamnar är i dagsläget inte känt men bedömningen är att kunskap och erfarenhet från branschen är nödvändig för regionen.

Byte av avtalsområdet kommer även att innebära en anpassning av personalsystemet alternativt hitta andra lösningar för utbetalning av lön. Kostnaden för detta är i nuläget svårt att uppskatta i och med att det beror på hur avtalskonstruktionen kommer att se ut. Det kan även medföra kostnader på driftsbudgeten för hamnavdelningen utifrån avtalet.

Regionstyrelseförvaltningen, föreslår att HR-direktören upptar förhandlingar med Transport kring tecknandet av ett så kallat hängavtal för delar av hamnverksamheten samt undersöker möjligheten att teckna ett serviceavtal.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 106 Information Corona covid-19

Smittskyddsläkare Maria Amér och vaccinationsamordnare Christine Senter informerar arbetsutskottet om statistik kring smittspridning och vaccinationsleveranser.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 107 Remiss. Tillgängliga stränder - ett mer
differentierat strandskydd**RS 2021/633

Ärendets behandling under mötet

Regionstyrelsens arbetsutskott informeras om att handlingar bifogas kallelse till regionstyrelsen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 108 Remiss. Utpekande av riksintressen 2021RS 2021/625

Ärendets behandling under mötet

Regionstyrelsens arbetsutskott informeras om att handlingar bifogas kallelse till regionstyrelsen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande